

भाग २ खण्ड ३ संख्या २ मिति: ०६/०२/२०७६

अनुसूची- २

(दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-२ सँग सम्बन्धित)

रघुगंगा गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड:३ संख्या:२.मिति: ०६/०२/२०७६

भाग-२

रघुगंगा गाउँपालिका

विद्यालय सुशासन तथा शिक्षक व्यवस्थापन कार्यविधि २०७६-

विद्यालय सुशासन तथा शिक्षक व्यवस्थापन कार्यविधि-२०७६

नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा २(ज)को शिक्षा सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था लाई कार्यान्वयन गर्न विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूलाई भूगोल र विद्यार्थी संख्या समेतका आधारमा उचित व्यवस्थापन गरी शैक्षिक गुणस्तर प्रत्याभूति गर्न वाञ्छनीय भएकाले रघुगंगा गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्य नियमित गर्ने ऐन २०७५ को दफा ४ वमोजिम रघुगंगा गाउँकार्यपालिकाले यो कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

क यो कार्यविधिको नाम: विद्यालय सुशासन तथा शिक्षक व्यवस्थापन कार्यविधि-२०७६

ख यो कार्यविधि तुरुन्त लागु हुने छ ।

२. परिभाषा: विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा...

- (क) "गाउँपालिका" भन्नाले रघुगंगा गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।
- (ख) "गाउँसभा" भन्नाले रघुगंगाको गाउँ सभा सम्झनु पर्छ ।
- (ग) "कार्यपालिका" भन्नाले रघुगंगाको कार्यपालिका सम्झनुपर्छ ।
- (घ) "अध्यक्ष र उपाध्यक्ष" भन्नाले रघुगंगाको अध्यक्ष र उपाध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले रघुगंगाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्छ ।
- (च) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले रघुगंगाका सबै वडाका अध्यक्षहरू सम्झनुपर्छ ।
- (छ) "सदस्य" भन्नाले रघुगंगा गाउँकार्यपालिकाका सदस्य तथा गाउँ सभाका सदस्य समेत लाई सम्झनुपर्छ ।
- (ज) "समिति" भन्नाले विद्यालय व्यवस्थापन समिति र रघुगंगा गाउँपालिकामा गठित सामाजिक विकास समितिलाई सम्झनुपर्छ ।
- (झ) "शिक्षा शाखा प्रमुख" रघुगंगा गाउँकार्यपालिका कार्यालय अन्तरगत रहेको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाको प्रमुखलाई सम्झनुपर्छ ।
- (ञ) "विद्यालय" भन्नाले रघुगंगा गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालय समेत लाई सम्झनुपर्छ ।
- (ट) "शिक्षक" भन्नाले रघुगंगाका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा अध्यापन कार्यमा खटाइएको जनशक्ति सम्झनु पर्दछ ।
- (ठ) "शिक्षक व्यवस्थापन" भन्नाले काज र सरुवा समेतलाई जनाउँछ ।

भाग २ खण्ड ३ संख्या २ मिति: ०६/०२/२०७६

- (ड) "विद्यालय सुशासन" भन्नाले विद्यार्थी संख्या भूगोल र संचालित कक्षाका आधारमा गरिने शिक्षकहरूको खटनपटन सम्झनु पर्दछ यस शब्दले योजनावद्ध शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप र शैक्षिक उपलब्धि समेतलाई जनाउँछ ।
- (ढ) "कर्मचारी" भन्नाले विद्यालयमा कार्यालय सहयोगी दरबन्दी र लेखासहायकको दरबन्दीमा नियुक्त व्यक्तिलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ण) "सहयोगी कार्यकर्ता भन्नाले "वालविकास केन्द्रमा कक्षा सञ्चालन गर्न नियुक्त शिक्षकलाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद-२

विद्यालय सुशासन निर्देशक समिति

३ गाउँपालिकामा रहेका सम्पूर्ण विद्यालयहरूको रेखदेख गर्न, विद्यालयमा सुशासन कायम राख्ने सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन दिन साथै शिक्षक व्यवस्थापनलाई पूर्णता दिन गठित विद्यालय सुशासननिर्देशक समिति निम्नवमोजिम हुने छ ।

१. गाउँपालिका अध्यक्ष -अध्यक्ष
२. उपाध्यक्ष -सदस्य
३. फरक दलको प्रतिनिधित्व गर्ने कार्यपालिकाको सदस्य- सदस्य
४. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य सचिव

परिच्छेद-३

विद्यालय अनुमति

४ वालविकास केन्द्र आधारभूत तह तथा माध्यमिक तहका विद्यालय खोल्न कक्षा र तह थप गर्न चाहनेले अनुमतिका लागि शैक्षिक सत्र सुरुहुनु भन्दा ३ महिना अगावै वडा कार्यालयको सिफारिस सहित अनुसूचिमा उल्लेखित ढाचामा गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्छ ।

५ विद्यालय खोल्न अनुसूचिमा वमोजिमको पुर्वाधार पुगेको हुनुपर्छ ।

६ विद्यालय खोल्ने तथा कक्षा र तह थप गर्ने सम्बन्धमा रीत पूर्वकको निवेदन प्राप्त भै सकेपछि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले शिक्षा शाखालाई विद्यालयको स्थलगत अनुगमन गर्नलागाइ तोकिएको ढाचामा अनुगमन प्रतिवेदन दिन लगाउनु पर्नेछ ।

७ शिक्षा शाखा मार्फत आएको प्रतिवेदन माथि छलफल गरी आवश्यक देखिएमा विद्यालय सुशासन समितिले शैक्षिक सत्र सुरुहुनु भन्दा एक महिना पहिले अनुमति दिन सक्नेछ ।

परिच्छेद-४

शिक्षक व्यवस्थापन

दरबन्दी मिलान तथा शिक्षक व्यवस्थापन समन्वय समिति

भाग २ खण्ड ३ संख्या २ मिति:०६/०२/२०७६

३.पहुँच विद्यार्थी संख्या एवं सञ्चालित कक्षा समेतलाई मध्यनजर गर्दै शैक्षिक उपलब्धि अभिवृद्धिका खातिर दरवन्दि मिलान तथा शिक्षक व्यवस्थापनका लागि आवश्यक अध्ययन गरी प्रतिवेदन सहित सिफारिश गर्न तपसिल वमोजिमको समन्वय समिति रहने छ ।

क प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - संयोजक

ख प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको अधिकृत वा नायव सुब्बा स्तरको कर्मचारी - सदस्य

ग शिक्षा शाखा प्रमुख- सदस्य सचिव

४ विद्यालय समायोजन गर्न सकिने अवस्था

१ विद्यार्थी संख्या ज्यादै न्यून हुन गएकोले यस विद्यालयका शिक्षकहरूलाई अन्यत्रै व्यवस्थापन गरिएमा हामीहरूको गुनासो हुने छैन भनि त्यस विद्यालयका विद्यालय व्यावस्थापन समिति शिक्षक अभिभावक संघ तथा सरोकारवालाहरूले निर्णय गरी दिएमा ।

२ उपनियम १ वमोजिमका सरोकारवालाहरूले विद्यालयको नाम र केही शिक्षक यथावतव राखि केहि शिक्षकहरूलाई मात्र अन्य विद्यालयमा व्यवस्थापन गर्को लागि सहमत छौं भनी सहमत भएमा

३ विद्यार्थी संख्या घटदो क्रममा छ अव यो विद्यालय तथा शिक्षक अन्यत्र व्यवस्थापन गरिएमा भविष्यमा त्यस क्षेत्रका बालबालिकाहरू शिक्षाको पहुँचको हकबाट विमुख हुने छैनन भन्ने गाउँकार्यपालिकालाई लागेमा सिधै निर्णय गरी गाउँकार्यपालिकाले सिधै निर्णय गरि विद्यालय समायोजन तथा शिक्षक व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ ।

५ शैक्षिक गुणस्तर विकासमा कुनै समस्या आउने नदिखिएमा शिक्षकको घरपायक महिला तथा अपाङ्गता भएका शिक्षक शिक्षिकाको समस्या समेतलाई मध्यनजर गरी शिक्षक व्यवस्थापन समन्वय समितिको सिफारिसमा विद्यालय सुशासन तथा निर्देशक समितिले सुरुवा गर्नेछ ।

६ दरवन्दि मिलान तथा शिक्षक व्यवस्थापन समन्वय समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछ ।

१.तहगत कक्षागत र विद्यालयगत बालबालिकाहरूको संख्या यकिन गरि अद्यावधिक गराइ राख्ने २. आवश्यक लागेका स्थलगत अनुगमन गरी तथ्यांक प्रमाणीकरण गरी राख्ने ।

३.विषयगत तहगत र लिंगगत शिक्षक कर्मचारीहरूको तथ्यांक चुस्त दुरुस्त बनाइ राख्ने ।

४. विद्यार्थी संख्या न्यून हुन गएका विद्यालयहरूलाई अर्को विद्यालयमा गाभ्ने, शिक्षक व्यावस्थापन गर्ने सम्बन्धि अध्ययन गरी विद्यालय सुशासन निर्देशक समिति मार्फत गाउँ कार्यपालिकामा आवश्यक सुझाव सहित प्रतिवेदन दिने ।

५ समय समयमा विद्यालय अनुगमन सुपरिवेक्षण गरी विद्यालय व्यावस्थापन समिति र शिक्षकहरूलाई परापर्श सल्लाह प्रदान गर्ने ।

६ सबै प्रकारका शिक्षकहरूको प्रचलित ऐन कानून वमोजिम काज खटाउने वा सुरुवा गर्नका लागि सिफारिस गर्ने ।

परिच्छेद ६

शैक्षिक गुणस्तर प्रमाणीकरण तथा अभिवृद्धि

५ शैक्षिक गुणस्तर प्रमाणीकरण तथा अभिवृद्धि योजना निर्माण समिति देहाय वमोजिम गठन गरिने छ ।

क प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत- संयोजक

ख निर्देशक समितिद्वारा मनोनित माध्यमिक तहका शिक्षक १ जना-सदस्य

ग शिक्षक व्यवस्थापन समितिद्वारा मनोनित आधारभूत तह कक्षा १-८ वाट १ जना शिक्षक-सदस्य

घ आधारभूत तह कक्षा १-५ मा अध्यापनरत यस समितिद्वारा मनोनीत १ जना महिला शिक्षक – सदस्य

ड शिक्षा शाखा संयोजक - सदस्य सचिव

६ शैक्षिक गुणस्तर प्रमाणीकरण तथा अभिवृद्धि योजना निर्माण समिति काम कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछन् ।

१ वार्षिक परीक्षा समाप्ति पछि वैशाख महिना भित्र सबै विद्यालयबाट सिकाइ उपलब्ध कक्षा १-९ को संकलन गर्ने गर्न लगाउने ।

२ जेठ पहिलो साता भित्र सम्पूर्ण विद्यालयहरूको कक्षा गत विषयगत र तहगत सिकाइ उपलब्धिहरूको विश्लेषण गर्ने ।

३ जेठ महिनाको तेस्रो साता भित्र सबै विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूको भेला गरी गाउँपालिकाका सबै विद्यालयहरूको सिकाइ उपलब्धि प्रदर्शन गर्ने छलफल अन्तरक्रिया चलाउने ।

४ सबै विद्यालयहरूलाई आगामि शैक्षिक सत्रको सिकाइ उपलब्धि प्रक्षेपण गर्न लगाउने । यसरी प्रक्षेपित सिकाइ उपलब्धि हासिल गर्ने विद्यालयहरूले प्रस्तुत गरेका समस्याहरू समाधान गर्न विद्यालय सुशासन निर्देशक समिति मार्फत कार्यपालिकामा अनुरोध गर्न लगाउने ।

५ यस प्रकारको अन्तरक्रिया सके सम्म प्रत्येक आवधिक परीक्षा पछि लगत्तै चलाउन सकिनेछ ।

६ यस परिच्छेदमा उल्लेख गरिए वमोजिम शिक्षाको गुणस्तर प्रमाणीकरण तथा अभिवृद्धि योजना का लागि गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यक बजेटको व्यवस्था गर्नसक्नेछ ।

परिच्छेद-७

पुरस्कार सम्बन्धि व्यवस्था

७ शैक्षिक गुणस्तर प्रमाणीकरण तथा अभिवृद्धि योजना निर्माण समितिले परिच्छेद ६ वमोजिम विद्यालयहरूका शैक्षिक स्तर सान्जनिक गरिसकेपछि आवश्यक लागेमा उत्कृष्ट नतिजा र निम्न नतिजा प्राप्त गर्ने विद्यालयहरूको अनुगमन गर्न सक्ने छ अनुगमनबाट समेत समन्वय समिति सन्तुष्ट देखिएमा विद्यालय विषय शिक्षक तथा विद्यार्थी सबैलाई वा कुनै एकलाई पुरस्कारको सिफारिस गर्न सक्ने छ ।

भाग २ खण्ड ३ संख्या २ मिति:०६/०२/२०७६

८ शैक्षिक गुणस्तर प्रमाणीकरण तथा अभिवृद्धि योजना निर्माण समितिको सिफारिसको आधारमा गाउँपालिकाले प्रत्येक आवधिक परीक्षा समाप्त भएपछि वा शैक्षिक सत्रको अन्त्यमा सर्वोत्कृष्ट नतिजा ल्याउने विद्यालय, प्रधानाध्यापक, कक्षा शिक्षक र विद्यार्थी समेतलाई पुरस्कृत गर्न सक्नेछ ।

विविध

७ वाधा अडकाउ फुकाउ: यस कार्यविधि उपर कुनै प्रश्न उठन गएमा अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार गाउँकार्यपालिकामा निहित हुनेछ ।

८ वचाउ:यस कार्यविधि जारी हुनु भन्दा पहिले उल्लेखि विषयमा भए गरेका कामहरु यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिने छ ।

आज्ञाले,

नाम

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत